

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/74/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513207416
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8513207416.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka, JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 2.6.2014 pod č. k. 2C/219/2013-66, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobcu zamietol a žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 27.9.2012 domáhal náhrady škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 321,- eur v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu Vranov nad Topľou), ktorý rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene, po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Predmetom tohto konania je vec, ktorá pôvodne napadla na Okresný súd Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5C/630/2012. Uvedená vec sa týkala exekučného konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 12Er/1388/2008 vo veci oprávneného - Pohotovosť s.r.o. proti povinnej M. M. pre vymoženie 88.500,- Sk s príslušenstvom. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 1.12.2008 na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 07533/08 zo dňa 14.8.2008, pričom išlo o nárok vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Poverenie bolo vydané dňa 3.12.2008. Po citácii ustanovení čl. 46 ods.3 a čl. 48 ods.2 Ústavy SR, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1,2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 až 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 1,2, § 41 ods.2 písm. c) a d), § 243 ods.1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca nesplnil dôkaznú povinnosť, cieľom ktorej je unesenie dôkazného bremena, ktorým sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Uviedol, že v exekučnom konaní, v ktorom malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované v čl.

48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinné od 01.01.2013, avšak i keď žaloba bola vo veci podaná v r. 2012 a k nesprávnemu úradnému postupu súdu v exekučnom konaní malo dôjsť v roku 2009, predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 predmetného zákona, preto je ho možno aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 01.01.2013. O namietaných prietahoch v konaní sa nevedlo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedlo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Prvostupňový súd mal za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Prvostupňový súd uzavrel, že žalobca nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu. Ďalej prvostupňový súd konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobca nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pričom nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o ich vynaložení. Pri nemajetkovej ujme nepreukázal, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenčii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do jeho sféry. Žalobca už vôbec nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy. Prvostupňový súd mal za to, že žalobca nepreukázal základ nároku, čiže vznik škody. Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov, a to nesprávny úradný postup a vznik škody. Preto z dôvodu premlčania, ako aj nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, súd prvého stupňa žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého účastník ktorý má úspech vo veci má právo na náhradu trov konania. Žalovaná si náhradu trov konania uplatnila avšak ich nevyčíslila, pričom z obsahu spisu nevyplýva, aby jej nejaké trovy vznikli, preto jej súd právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom, že v konaní došlo k vadám, k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci tým, že súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Tieto odvolacie dôvody konkretizoval tým, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 a zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd pri svojom rozhodovaní je viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona a v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp pravej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedol, že súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ako ďalší odvolací dôvod uviedol, že súd nevykonal dostatočné znalecké dokazovanie oboznámením sa predloženým znaleckým posudkom. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Súčasťou znaleckého posudku sú prílohy, ktoré v príčinnej súvislosti s omeškaním exekučného súdu predstavujú podrobný prehľad o vynaložených mzdových nákladoch, nákladoch na tlač, úpravu informačného systému nákladov na poštovné a nákladov na telekomunikačné služby. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a

škodou. V tomto konaní tak bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, a to prinajmenšom navrhovaným medzitymným rozsudkom. Tvrdí, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Žalobca nesúhlasí s tým, ako súd vyhodnotil vznesenú námietku premlčania a tvrdí, že k premlčaniu práva nedošlo. Poslednou odvolacou námietkou poukazuje na to, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, v dôsledku čoho nebolo na odvolacom pojednávaní priamo zopakované, či doplnené dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu v skutkovom stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3,4,5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko však rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a na internete (§ 156 ods.1, 3 O.s.p.). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1,3 O. s. p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k závoru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Ustanovenie § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z. z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zák.č. 514/2003 Z. z., ktoré vznikli od 1.1.2013.

V preskúmanej veci bola podaná žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy dňa 27.9.2012, teda pred dňom účinnosti novely zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci č. 412/2012 Z. z..

Prvostupňový súd však pri svojom rozhodovaní bol oprávnený a povinný vykladať pojem „nesprávny úradný postup“, pričom nie je vylúčené, aby sa „inšpiroval“ novelizovaným znením zákona a prípustnou formou a rozsahom vyložil pôvodné znenie tohto zákonom stanoveného pojmu.

Podľa § 9 ods. 1 ZZŠ v znení účinnom do 31.12.2012, sa za nesprávny úradný postup považovalo aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Podľa obsahu tohto pojmu mohlo ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu. „K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale aj v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt vhodného vydania (nie však vydanie rozhodnutia samo), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho

orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 4Cdo24/2004 zo dňa 1.1.2011).

Z toho istého rozhodnutia najvyššieho súdu je však možné zistiť, že pokiaľ „...orgány nepostupovali v rozpore so záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na ... konanie ..., ich konanie nevykazuje znaky nesprávneho úradného postupu...“

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v predmetnej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prieťahy v konaní konštatoval.

Navyše odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že žalobca podanú žalobu, ako aj odvolanie odôvodňuje tým, že Okresný súd Vranov nad Topľou v exekučnej veci 12Er/1388/2008 nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, avšak z pripojeného spisu 12Er/1388/2008 vyplýva, že súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 1.12.2008 a exekučný súd vydal poverenie pre súdneho exekútora už dňa 3.12.2008. Z uvedeného je teda zrejmé, že v danom prípade exekučný súd rozhodol v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote uvedenej v § 44 ods. 1 Exekučného poriadku. Preto žalobcom prezentovaný žalobný dôvod neobstojí, je potrebné konštatovať, že jeho žaloba nie je dôvodná a rovnako nie je dôvodné ani žalobcom podané odvolanie. Jeho podanie je dôkazom, že žalobca sa s napadnutým rozsudkom neoboznámil a jeho prístup k veci už od podania žaloby je len formálny.

Pre úplnosť odvolací súd, k odvolacej námietke žalobcu, že súd mal pred rozhodnutím vo veci samej rozhodnúť o návrhu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, uvádza, že z podaných žalôb, ani následne z ďalších písomností zasielaných prvostupňovému súdu, nevyplýva, že by bol žalobca takýto návrh podal. Preto ani táto odvolacia námietka žalobcu nie je opodstatnená.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdzuje.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p.. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a úspešnej žalovanej odvolacie trovy nevznikli a ani náhradu trov nepožadovala, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.